

**ЖИТОМИРСЬКИЙ АГРОТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
КАФЕДРА «АГРОНОМІЯ ТА ЛІСОВЕ ГОСПОДАРСТВО»**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Заступник директора з
навчальної роботи

Костянтин БОРАК

«___» _____ 2024р.

РОБОЧА ПРОГРАМА ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

Мисливствознавство

(назва освітньої компоненти)

Галузь знань

20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність

205 «Лісове господарство»

Освітньо-професійна програма

Лісове господарство

Освітній ступінь

Бакалавр

Мова навчання: Українська

Житомир 2026

Робоча програма «Мисливствознавство» для здобувачів освіти

Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»

спеціальність: 205 «Лісове господарство»

Розробник: Анатолій ЖЕЖКУН, доктор сільськогосподарських наук, старший науковий співробітник, академік Лісівничої академії наук України, викладач спеціальних дисциплін Житомирського агротехнічного фахового коледжу.

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри «Агрономія та лісове господарство»

Протокол від «24» березня 2026 року № 9

Зав. кафедрою [підпис] Наталія Цуман

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол від « » _____ 202 року № _____

Голова циклової комісії _____

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол від « » _____ 202 року № _____

Голова циклової комісії _____

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол від « » _____ 202 року № _____

Голова циклової комісії _____

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри _____

Протокол від « » _____ 202 року № _____

Голова циклової комісії _____

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів 3	Галузь знань: 20 «Аграрні науки та продовольство»	Обов'язкова	
Розділів - 3	Спеціальність:	Рік підготовки: III - й	
	205 «Лісове господарство»		Семестр: V - й
			Лекції – 18 год
			Практичні: 12 год
			Лабораторні:
Загальна кількість годин – 90	Освітній ступінь: Бакалавр	Самостійна робота – 60 год	

Вид контролю:
Поточний – індивідуальне та групове опитування, тести.
Підсумковий – залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить для заочної форми навчання – 2,0

2. Мета навчальної дисципліни:

Надати студентам основні відомості про класифікацію, систематику, таксономію, географічне розповсюдження та екологічні особливості основних груп мисливських тварин для підвищення ефективності їх стійкого використання, охорони та відтворення;

ознайомити студентів із видовим складом мисливської фауни України, основними екологічними факторами та їх впливом на життєдіяльність мисливських тварин;

навчити студентів методикам визначення біологічних, екологічних та етологічних особливостей мисливських тварин, а також розподілу тварин залежно від змін абіотичних та антропогенних факторів середовища.

Завдання навчальної дисципліни:

формування у студентів умінь, навичок та професійних компетенцій щодо визначення видового складу мисливських тварин;

оцінка факторів середовища, що впливають на популяції мисливських тварин;

вивчення методології облікових робіт, методів прогнозування чисельності мисливських тварин;

визначення вимог до нормування використання мисливських ресурсів;

обґрунтування норм вилучення мисливських тварин та птахів;

організація облікових робіт та оцінка стану популяцій мисливських тварин.

3. Програмні компетентності:

Загальні компетентності (ЗК) :

ЗК4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

- ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.
- ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- ЗК9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- ЗК10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

Фахові компетентності (ФК):

ФК1. Здатність застосовувати знання і уміння лісівничої науки й практичний досвід ведення лісового господарства.

ФК12. Екологічні мислення і свідомість, ставлення до природи як унікальної цінності, що забезпечує умови проживання людства, особиста відповідальність за стан довкілля на місцевому регіональному, національному і глобальному рівнях.

Програмні результати навчання (РН):

РН2. Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.

РН3. Проводити літературний пошук українською та іноземними мовами і аналізувати отриману інформацію.

РН5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності

РН7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

РН8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

РН10. Аналізувати результати досліджень лісівничо-таксаційних показників дерев, деревостанів, їх продуктивності, стану насаджень та довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази.

РН11. Оцінювати значимість отриманих результатів досліджень дерев,

деревостанів, насаджень, лісових масивів і стану довкілля, стану мисливських тварин та їх кормової бази і робити аргументовані висновки.

PH13. Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

PH 16. Організувати результативні та безпечні умови праці.

4. Місце дисципліни в структурно-логічній схемі підготовки фахівця:

Перелік дисциплін, на які безпосередньо спирається вивчення даної дисципліни	Перелік дисциплін, вивчення яких безпосередньо спирається на дану дисципліну
Лісова зоологія	Лісознавство
Екологічні осн. ведення ліс. госп.	Моніторинг довкілля
Природоохоронний контроль та інспектування	Лісова політика і право
Осн. наук. досл. в ліс. госп	

5. Критерії оцінювання

Об'єктивне оцінювання знань студентів у межах кредитно-модульної системи в умовах продовження ідей Болонського процесу має сприяти підвищенню якості підготовки і конкурентноспроможності фахівців, стимулювати самостійну та систематичну роботу студента протягом навчального семестру. Досягається така об'єктивність запровадженням відповідних критеріїв оцінювання, тобто системи вимог до рівня знань та вмінь студента, які він повинен продемонструвати для підтвердження набутих ним компетенцій за 100-бальною шкалою.

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку

90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C	задовільно	
66-74	D		
60-65	E	незадовільно з	незараховано з
35-59	FX		
		можливістю повторного складання	можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Шкала оцінювання: Національна та ECTS

Критерії оцінювання Заліку

Оцінка «**відмінно**» (90-100 балів) виставляється студенту, який повністю оволодів програмним матеріалом, точно й повно виконав практичні завдання; виявив творчу самостійність, знання спеціальної літератури, тверді переконання та вміння їх захищати, високу комунікативну культуру, уміння робити практичні висновки; на семінарських, лабораторних, практичних заняттях показав достатній рівень розвитку умінь і навичок точного застосування знань.

Оцінка «**добре**» (74-89 балів) виставляється за тих же умов. Відмінність у знаннях студента полягає в дещо обмеженому й звуженому прояві тих же якостей, які слугують критерієм відмінної оцінки – творча самостійність, знання літератури тощо. Але вже немає тієї свободи викладу матеріалу, як у першому випадку, можуть допускатися окремі помилки, що легко виправляються самим студентом під час бесіди.

Оцінка «**задовільно**» (60-73 балів) виставляється за повне знання програми та за виконання завдань. У цьому випадку студент може й не виявити самостійності суджень. Відчувається, що він дещо просто «завчив», однак навчальний матеріал він загалом знає. Має певне уявлення про вимоги практики, може знайти нові приклади або умови застосування знань на практиці. Знає літературу, але, можливо, не всю і не може дати достатньої критичної оцінки. Володіє необхідними вміннями. Можливі недоліки в аспекті комунікативної культури.

Оцінка «незадовільно» (1-59 балів) виставляється, якщо студент не має повних знань. Завдання не виконані або виконані невірно. Уміннями й навичками студент не володіє. Навчальної літератури зовсім не знає.

Засоби оцінювання:

Залік; контрольні роботи; тестові завдання; групове та індивідуальне опитування.

6. Структура навчальної дисципліни

Семестр	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
Лекц.		Практ.	Лабор.	Індив.	Самос.	
1	2	3	4	5	6	7
5	90	18	12	-	-	60

7. Тематичний план

Назви тем	Денна форма навчання			Заочна форма навчання				
	Кількість годин							
	Усього	у тому числі			Усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.

Тема 1. Мисливствознавство як складова частина прикладної та фундаментальної зоології. Предмет та задачі мисливствознавства.	16	2	2	12				
Тема 2. Основні мисливські тварини.	20	4	4	12				
Тема 3. Мисливські птахи.	20	4	2	12				
Тема 4. Підживлення мисливських тварин.	18	4	2	12				
Тема 5. Національні заповідники.	16	4	2	12				
Індивідуальні завдання: контрольна робота, що виконується під час самостійної роботи	-	-	-	-				
Усього годин	90	18	12	60				

8. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
1	Тема 1. Мисливствознавство як складова частина прикладної та фундаментальної зоології.	2	
2	Тема 2. Основні мисливські тварини.	4	
3	Тема 3. Мисливські птахи.	2	
4	Тема 4. Підживлення мисливських тварин.	2	

5	Тема 5. Національні заповідники.	2	
Разом		12	

9.Теми самостійних робіт

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
1	Тема 1. Мисливствознавство як складова частина прикладної та фундаментальної зоології.	12	
2	Тема 2. Основні мисливські тварини.	12	
3	Тема 3. Мисливські птахи.	12	
4	Тема 4. Підживлення мисливських тварин.	12	
5	Тема 5. Національні заповідники.	12	
	Контрольна робота, що виконується під час самостійної роботи	-	
Разом		60	

10.Методичне забезпечення

1. Навчальна програма з дисципліни (затверджена методичною радою ЖАТФК).
- 2.Робоча навчальна програма.
- 3.Конспект лекцій.
4. Комплекс методичного забезпечення для самостійної роботи.
5. Комплекс методичного забезпечення для виконання практичних робіт
6. Завдання для контрольних робіт.

11.Каталог ресурсів

Основні:

- 1.Бондаренко В. Д. Облік диких тварин. Львів : УкрДЛТУ, 1989. 66 с.

2.Бондаренко В. Д. Мисливська зброя, полювання, ведення мисливського господарства. Київ : НМК ВО, 1993. 120 с.

3.Мисливствознавство / Бондаренко В. Д., Делеган І. В., Татарінов К. А. та ін. Київ : НМК ВО, 1993. 200 с.

Допоміжні:

1.Делеган І. В., Делеган І. І., Делеган І. І. Біологія лісових птахів і звірів. Львів : Поллі, 2005. 600 с.

2.Царик Й. В. Популяційна екологія. Керування популяціями. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2005. 100 с.

3.Червона книга України. Тваринний світ. Київ : Українська енциклопедія. 1994. 464 с.

Інформаційні ресурси:

1.Червона книга України. Тваринний світ. URL: <https://redbook-ua.org/> (дата звернення 30.11.2020).

2.Закон України «Про тваринний світ». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2894-14> (дата звернення 30.11.2020).

3.Закон України «Про мисливське господарство та полювання». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1478-14> (дата звернення 30.11.2020).

4.Українське товариство охорони птахів. Офіційний сайт. URL: <http://www.birdlife.org.ua/> (дата звернення 30.11.2020).

5.Українське товариство мисливців та рибалок (УТМР). Офіційний сайт. URL: <https://www.uoorg.com.ua/> (дата звернення 30.11.2020).

6.Всеукраїнська газета “Полювання та риболовля”. URL: <https://hunt-fish.com.ua/> (дата звернення 30.11.2020).